



สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ นครโทรอนโต
 ข่าวเด่นประจำสัปดาห์
 ระหว่างวันที่ 7-11 กุมภาพันธ์ 2565

วิกฤตห่วงโซ่อุปทานก่อให้เกิดปัญหา “Shelflation” กับกลุ่มสินค้าอาหาร

ก่อนหน้านี้คนส่วนใหญ่คงเริ่มคุ้นเคยกับคำว่า “Shrinkflation” ที่ราคาสินค้าเพิ่มขึ้นในขณะที่ขนาดของสินค้าลดลง เนื่องจากต้นทุน การผลิต ภาวะเงินเฟ้อที่เกิดขึ้น แต่คนส่วนใหญ่ยังไม่เคยสัมผัสกับคำว่า “Shelflation” ที่เมื่อระบบห่วงโซ่อุปทาน ก่อให้เกิดปัญหาตั้งแต่การขนส่งวัตถุดิบล่าช้า ขั้นตอนการผลิตที่ขาดแคลนแรงงาน การล่าช้าจัดส่งสินค้า ที่ทำให้สินค้ากว่าจะถึงมือผู้บริโภคสินค้าเกิดการเน่าเสีย หรือคุณภาพ ความสดใหม่ของสินค้าที่ลดลง รวมถึงอายุของสินค้าที่สั้นลง



จากผลการสำรวจมหาวิทยาลัย Dallhousie และบริษัทวิจัย Caddle ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา พบว่าชาวแคนาดากว่า 41% ต้องเผชิญกับการต้องเททิ้งนมสดในตู้เย็น (กลายเป็นขยะ) เนื่องจากพบว่านมสดที่ซื้อมานั้น มีรสเปรี้ยวบูดหรือเสียก่อนวันหมดอายุที่ระบุไว้บนฉลาก อย่างน้อย 1 ครั้ง และกว่า 38.5% ต้องเจอปัญหาเดียวกันอย่างน้อย 2 ครั้ง และกว่า 22.8% ได้เจอปัญหาเดียวกันกว่า 3-5 ครั้ง ในปีที่ผ่านมานี้ ซึ่งการที่ผู้บริโภคต้องเททิ้งสินค้าก่อนวันหมดอายุนี้เป็นเรื่องที่ไม่ปกติในแคนาดา ที่แทบไม่เคยเกิดเหตุการณ์ดังกล่าวบ่อยครั้งในอดีต นอกจากนี้ผู้บริโภคบางส่วนได้มีความเห็นในช่วง Pandemic สินค้าประเภทผักผลไม้ ไม่ค่อยมีความสดใหม่ หรือไม่สามารถเก็บได้นาน (ในตู้เย็น) เหมือนแต่ก่อน ซึ่งปัญหาของระบบ Supply Chain ตั้งแต่ การขนส่งที่ล่าช้า การขาดแคลนแรงงาน ภัยพิบัติทางธรรมชาติ น้ำท่วม พายุหิมะ การขาดแคลนวัตถุดิบตั้งแต่บรรพบุรุษ วัตถุดิบต่างๆ ได้ส่งผลกระทบต่ออย่างมากให้ผู้ผลิตสินค้า โดยเฉพาะสินค้าเน่าเสียง่าย อาทิ สินค้าผักผลไม้ ขนมปัง นมเนย เนื้อสัตว์ ในการควบคุมคุณภาพสินค้า หรือส่งผลให้สินค้ามี Shelf Life ที่สั้นลง

ปัญหาการขนส่งสินค้าที่ล่าช้าตั้งแต่ขั้นตอนการผลิตจนถึงการขนส่งล่าช้าสินค้าจากโรงงานไปยังร้านค้าปลีก ก่อถึงมือผู้บริโภคที่

ถูกกระทบอย่างมากในช่วง Pandemic ที่ได้กลายเป็นปัญหาใหม่สำหรับทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภค ที่นอกจากต้องเผชิญกับภาวะเงินเฟ้อ ต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น แต่ผลกระทบยังได้ลามไปถึงปัญหาการส่งมอบสินค้าที่ล่าช้า ที่ทำให้อายุของสินค้าสั้นลงอีกด้วย ที่ทำให้เกิดภาวะ Food Waste ที่เพิ่มขึ้นในอุตสาหกรรมอาหาร

ทุกวันนี้ครอบครัวชาวแคนาดามีค่าครองชีพที่จับจ่ายไปกับหมวดสินค้าอาหาร 14,000 เหรียญ/ครัวเรือน/ปี (ประมาณ 378,000 บาท) และงบประมาณกว่า 50% ที่จ่ายไปกับหมวดสินค้าอาหารในแต่ละปี นั้น ถูกใช้จ่ายไปกับสินค้าอาหารเน่าเสียง่าย (Perishable Products) ที่สถานการณ์ปัจจุบัน ได้เป็นตัวเร่งปัญหา Food Waste ที่รุนแรงขึ้น การทิ้งอาหาร (Food Waste) เนื่องจากไม่สามารถบริโภคได้ทันก่อนวันหมดอายุ หรืออาหารเกิดเน่าเสียก่อนนำมาบริโภคนั้น ได้กลายเป็นหนึ่งในปัญหาต่อระบบเศรษฐกิจ ในแต่ละปี ได้มีการประเมินว่า ชาวแคนาดาได้ทิ้งอาหารลงขยะกว่า 2.2 ล้านตัน/ปี โดยส่วนใหญ่จะเป็นอาหารที่เน่าเสียได้ง่าย ที่ปัจจัย Shelf Life ของสินค้า ได้เริ่มกลายเป็นปัญหาลูกโซ่ที่ตามมาของปัญหา Supply Chain Disruption ในช่วงปีที่ผ่านมานี้

ความเห็นสำนักงานฯ

ผลกระทบจาก Supply Chain Disruption ในช่วงปีที่ผ่านมานี้ได้ก่อปัญหาลูกโซ่ที่ตามมาตั้งแต่ ปัญหาเงินเฟ้อ ค่าขนส่งที่เพิ่มขึ้น การขาดแคลนสินค้า วัตถุดิบ ค่าแรงที่เพิ่มขึ้น ซึ่งล่าสุดได้ส่งผลกระทบต่อผู้บริโภค ที่ไม่เพียงแต่ราคาสินค้าที่เพิ่มขึ้นจาก Shrinkflation (สินค้ามีราคาเพิ่มขึ้น แต่ขนาดสินค้าลดลง) แต่ส่งผลกระทบต่ออายุการเก็บสินค้า (Shelf Life) ที่ลดลงอีกด้วย ที่กลายเป็นปัญหา “Shelflation”

ในช่วงปกติ ผู้สินค้าล่าช้าจากไทยมายังแคนาดาจะใช้เวลาเฉลี่ย 4-6 สัปดาห์ แต่ผลกระทบจาก Covid-19 ทำให้ทุกวันนี้

- นโยบายภาครัฐ เศรษฐกิจการลงทุน แนวโน้มการตลาด รายงานสินค้าและบริการ อื่นๆ

การขนส่งสินค้าทางเรือต้องใช้เวลาานกว่า 10-16 สัปดาห์ ทำให้สินค้าอาหารที่มีอายุ 1 ปี (จากวันที่ผลิต) อายุของสินค้าจะต้องหายไปกับขั้นตอนการขนส่งทางเรือขั้นต่ำ 2-3 เดือน ไม่รวมถึงการขนส่งรถไฟบรรทุกทุกกับระบบโลจิสติกส์ในประเทศ ก่อนสินค้าจะถึงมือผู้บริโภคที่อาจใช้เวลาเพิ่มขึ้นอีก 2-3 สัปดาห์ ทำให้สินค้าส่วนใหญ่มีอายุการเก็บที่สั้นลง หมายถึง “โอกาสทางการตลาดที่ลดลง” ทุกวันนี้สินค้าอาหารที่มีสามารถเก็บได้ต่ำกว่า 6 เดือน (จากวันที่ผลิต) แทบจะไม่มีโอกาสทางการตลาดในแคนาดาเลย เนื่องจากห้างค้าปลีกส่วนใหญ่มีนโยบายว่าสินค้าที่จะวางขายได้จะต้องมีอายุ Shelf Life ขั้นต่ำ 3 เดือน (นโยบายที่ใช้กับสินค้า Non-Perishable) ซึ่งปัจจัยอายุของสินค้า ได้กลายเป็นโจทย์ใหม่ที่สำคัญของผู้ประกอบการไทยในการพัฒนาปรับปรุงสินค้า ให้เข้ากับช่วงวิกฤตที่ทั่วโลกต้องเผชิญกับปัญหาการขนส่งที่ล่าช้า กับปัญหา Supply Chain Disruption อาจลากยาวไปจนถึงอย่างน้อยสิ้นปี 2565 ที่นอกจากต้องปรับตัวในเรื่องการควบคุมต้นทุนการผลิตสินค้าแล้ว จากปัญหาเงินเฟ้อแล้ว ยังต้องหันมาให้สำคัญกับการพัฒนาการเพิ่มอายุการเก็บรักษาของสินค้าอีกด้วย

ติดตามความเคลื่อนไหวในการค้าระหว่างประเทศผ่านเว็บไซต์กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศที่ www.ditp.go.th และ www.thaitrade.com หรือโทรปรึกษาเรื่องการค้าระหว่างประเทศที่กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ โทร.1169 (หากโทรจากต่างประเทศ โปรดติดต่อที่ โทร. +66 2792 6900)

- นโยบายภาครัฐ เศรษฐกิจการลงทุน แนวโน้มการตลาด รายงานสินค้าและบริการ อื่นๆ

Call Center 1169
www.ditp.go.th
www.thaitrade.com

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
563 ถนนนนทบุรี ตำบลบางกระสอ อำเภอเมือง
จังหวัดนนทบุรี 11000

Thai Trade Centre - TORONTO
31 Gloucester Street,
Toronto, ON M4Y 1L8
CANADA

Tel: +1 416 921 5400
Fax: +1 416 921 7545
Email: toronto@thaitrade.ca